

ІМПРИНТИНГ ЯК СИСТЕМНИЙ МЕХАНІЗМ СТАНОВЛЕННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПАМ'ЯТІ

Христина Колодій

УДК 316.66(=161.2)

У статті досліджено феномен імпринтингу як системного механізму становлення, трансляції національно-культурної пам'яті та конструювання нової української ідентичності. Розглянуто амбівалентний характер імпринтингу, можливості його конструктивного й деструктивного застосування як інструмента гуманітарних технологій. Обґрунтовано конструктивні концепти «культура безпеки» та «безпека культури» як стратегії збереження національно-культурної пам'яті й ідентичності.

Ключові слова: феномен, імпринтинг, ідентичність, культура безпеки.

The phenomenon of imprinting as a system mechanism of formation, transmission of national-cultural memory and the construction of a new Ukrainian identity is investigated in the article. The ambivalent nature of imprinting, the possibilities of its both constructive and destructive use as an instrument of humanitarian technologies are considered. The constructive concepts *the culture of safety* and *the safety of culture* as the strategies of the national-cultural memory and identity preservation are proved.

Keywords: phenomenon, imprinting, identity, culture of safety.

Нашою метою є дослідження ролі феномену імпринтингу як парадоксальної вразливості і пам'ятливості, індивідуальної і соціальної психіки на ранніх етапах розвитку особи етнічної спільноти. Зокрема, вказано на необхідність враховувати цей феномен у національно-патріотичному вихованні з метою запобігання імпринтингуванню в дитячому, молодому віці дистресових етнонаціональних комплексів, етностереотипів, які постійно тяжіють над особистістю (й етносом загалом), гальмуючи її конструктивну самореалізацію, самоствердження.

Дослідники кваліфікують імпринтинг як складну парадоксальну властивість не забувати, тобто закарбовувати назавжди всі впливи зовнішнього світу, і водночас — як властивість забувати чи закарбовувати інформацію. Явища імпринтингу вперше було описано О. Хейнротом і К. Лоренцом (імпринтинг — буквально від англійського «imprint» — залишати слід, фіксувати, запам'ятовувати) [див.: 1, с. 73].

Етнологічними дослідженнями зафіксовано, що деякі інформаційно-розпорядчі структури буття етносу передаються з покоління в покоління як родова пам'ять, а саме як імпринтинги, у яких зафіксовано й закодовано певні

способи його життєдіяльності, які образно названі відомим етнологом і психологом Р. Уїлсеном «тунелями реальності» [9]. Етнофори обирають певні «тунелі реальності» несвідомо, залежно від притаманного їм способу світобачення. Це інколи створює нездоланні бар'єри для інноваційного поступу особистості даної етнічної спільноти.

Імпринтинг, як практично неусвідомлене враження, закладає моменти так званої імпринтингової вразливості, першочергово — на ранніх етапах розвитку особистості чи соціуму. Тобто імпринтингування відбувається в конкретні відрізки часу, тобто воно лімітоване в часі. Так, ґрунтуючись на вищевикладеному, проведемо аналогію між долею українського та чеського народів. Результати битви на Білій Горі 1620 року можна охарактеризувати як «чеську Полтаву», що надовго визначила долі двох слов'янських народів, імпринтингувавши деінформацію мілітарної культури.

Річ у тім, що імпринтингований травматичний досвід, негативна інформація, одержана етносом на ранніх етапах його розвитку, будучи закарбованою, витиснутою у внутрішній світ колективного несвідомого, здатні постійно діяти дистресово, орієнтуючи етнофорів не на

успіх, а на поразку. Соціальні екстремальні умови в майбутньому відіграють роль пускових механізмів, які в цьому чи в наступних поколіннях запустять закодовану дистресову інформацію у вигляді інтуїтивних знань, згадувань, волінь. Вони, як правило, можуть бути кваліфіковані як аномальні, незбагненні з позиції здорового глузду.

Періодична повторюваність, незбагненність причин, невдач, національно-визвольних змагань є тому свідченням. Відтворення на підсвідомому рівні дистресового досвіду нації перетворюють його у стійкі архетипові форми, національні комплекси (меншовартості, вторинності, маргінальності), зокрема, мова йде про архетип недержавності, екстернальності, внутрішнього закону [3, с. 141–144].

Незнання, а точніше, невизнання імпринтингу як важливого регулятора поведінки тої чи іншої спільноти, здатне серйозно деформувати національну ідентичність аж до її кардинальної зміни. Підтвердженням є результат насильницької психо-маніпулятивної зміни ідентичності жителів окупованого Криму, Луганська, Донецька. При цьому російська пропаганда спекулятивно використовує основний канал імпринтингування — мовний. Саме мова в дитячому віці, через закодовані в ній етнонаціональні смисли, вдруковує у свідомість дітей бажане світорозуміння, світовідчуття.

Вищезазначене дозволяє нам стверджувати, що визнання й використання імпринтингу як механізму соціальної пам'яті повинно знайти різнобічне, практичне опрацювання в національно-патріотичному вихованні підростаючого покоління (насамперед у дошкільному вихованні), контрпропаганді, юридичній практиці.

Імпринтинг як базовий механізм запам'ятовування, метапрограмування ідентичності, за своєю природою амбівалентний. Коли імпринтингування за своїм смисловим змістом відповідає природі ментальності етнофорів, тоді воно може стати конструктивним засобом формування ідентичності, яка корелюється з національними традиціями, архетиповим складом національної пам'яті. І навпаки,

в епоху «культури» гібридних війн, соціокультурного імперіалізму, насильницьке програмування свідомості може стати засобом інформаційно-комунікативного контролю над розумом. Наприклад, імпринтингування російською пропагандою в дитяче молодіжне середовище ксенофобських метапрограм у сферу позасвідомого здатне контролювати свідомо закладені конструктивні етнонаціональні програми й смисли. Це своєю чергою спонукатиме молодь до девіантних ксенофобських вчинків і неминуче призведе до кризи національної ідентичності, а відтак до втрати історичної пам'яті, культурного забуття. Проявом кризи, деформації національної ідентичності є манкуртизм, заперечення етнонаціональних символів, втрата віри в національний ідеал, в історичну місію нації, її державність, утвердження псевдоцінностей, комплексів меншовартості.

На жаль, нині значна частина населення України продовжує жити в системі чужих смислів, нав'язаних імпретингованих, агресивних гуманітарних технологій. Ідеться про те, що ідеологічне протистояння Сходу і Заходу створило нове інформаційне, віртуальне середовище, воно модифікувало соціокультурну пам'ять, імпринтингувавши в неї нові культурні універсальні смисли, протилежні автентичним, що там зберігалися віками. Пострадянський ідеологічний синдром й надалі інерційно впливає на зміну, корекцію соціокультурної парадигми історичної пам'яті. Прикладом може слугувати консервація російсько-радянської соціальної міфології, яка суперечить запитам національної культурної спадщини історичних смислів суверенної України. Через «серединність» свого геополітичного становища Україна не може знайти міжрегіонального консенсусу з багатьох питань культурно-національної пам'яті. Російська пропаганда всі свої зусилля спрямовує на включення України у євразійський геополітичний простір, що веде за собою зміну її ідентичності. Російські шовіністичні кола за допомогою ідеологічних маніпуляцій, культурного імперіалізму, тероризму намага-

ються закласти в історичну пам'ять нашого народу ідею його неісторичності, меншовартості, екстернальної залежності. Але національна культура, яка забула свою суть, свої витoki, з насильницько-модифікованою пам'яттю, і яка не здатна знайти засобів звільнення від її непосильної ноші, гине під пресом нав'язаних міфів і комплексів.

Гуманітарний інструментарій, здатний повернути нас до власних національних смислів, не може ґрунтуватися на неправовому, силовому розширенні однієї культурної традиції за рахунок іншої. Для цього необхідно сформувати нову загальноукраїнську гуманітарну стратегію, на її основі творити модерну політичну націю, національно-масову культуру, збудовану на літературі, мистецтві, кіно, телебаченні, які були б апологією не поразки, а національного успіху, пошуку «третьої правди». Це тим більш необхідно за обставин, коли пересічним громадянам в умовах тотальної інформаційної агресії з боку Росії важко розгледіти об'єктивну істину. З розв'язанням Росією інформаційної війни ми маємо справу не просто з різною інтерпретацією фактів, а ситуацію, коли реальні факти просто ігноруються і дискусія ведеться лише із соліпсистських позицій, коли на озброєння береться радикальний конструктивізм у його найбільш агресивному вульгаризованому варіанті. На цій основі формується розуміння знання як сили влади не тільки панування однієї людини над іншою, але й панування над цілими соціальними спільнотами.

Варто зазначити, що російська пропагандистська машина імпринтує у свідомість громадян псевдоцінності, використовує сучасні інформаційно-комунікативні технології, формуючи на їх основі такі види нападу, як медіакультурний імперіалізм, маніпуляція, обмеження потоків інформації через міжнародні інформаційні мережі, переривання цих потоків, замовчування, створення інформаційної блокади, використання деінформації, провокування комп'ютерного хаосу, використання маніпулятивних технологій НЛП та ін. У ре-

зультаті перманентної медіакультурної агресії, радикального маніпулятивного конструктивізму відбулися тотальне зомбування російського та українського населення, патологічна деформація його онтологічних ментальних засад, культурно-історичної пам'яті. Цей відкритий чи латентний соціокультурний конструктивізм вийшов далеко за межі політики, охопивши всю сферу російської культури.

За таких обставин українська гуманітарна стратегія повинна перехопити ініціативу в питанні захисту національної пам'яті, конструювання нової української соціокультурної реальності та ідентичності, нейтралізувавши культурну експансію, культурний імперіалізм російської пропагандистської машини. Однак сучасний образ України, нова соціокультурна ідентичність не можуть конструюватися з вищепродемонстрованими волюнтаристськими позиціями як чужорідними демократичному суспільству.

Формуючи загальноукраїнську гуманітарну стратегію, на основі якої можна було б гармонізувати різні кластери соціокультурної пам'яті народу й конструювати на цій основі нову українську ідентичність, потрібно виходити з нової ситуації у світі та країні. Варто визнати: світ ввійшов в епоху культурних розломів, міжцивілізаційних конфліктів. На жаль, Україна, з огляду на своє геополітичне становище, опинилася в їхньому епіцентрі. За таких обставин, та ще й в умовах гібридної війни, збереження і трансляція культурно-національної пам'яті вимагають органічного поєднання двох понять — «культури безпеки» та «безпеки культури». Саме таке поєднання має забезпечити надійне ідеологічне і психо-терапевтичне прикриття буття етносу, стати визначальним концептом стратегії виживання нації, її ідентичності, духовного здоров'я.

Щодо культури безпеки, то гуманітарний інструментарій має базуватися на принципах, які здатні повернути нас до власних національних смислів. Подолання розколу в культурній пам'яті народу не може ґрунтуватися на неправовому силовому розширенні однієї культур-

ної традиції за рахунок іншої. Побудова такої стратегії повинна базуватися, на думку відомого філософа С. Кримського, на основі «третьої правди», яка б органічно імплантувала у свідомість наших сучасників життєстверджуючі факти, ідеї з історії національного буття, здобутки новоєвропейської і світової цивілізації [5, с. 231]. Тільки на цій основі можна творити модерну політичну націю, культурну ідентичність. Ідентичність, ґрунтовану на літературі, мистецтві, кіно, телебаченні, кіберкультурі, яка б стала апологією не поразки, а національного успіху в досягненні європейських і світових стандартів культури, економіки.

Маючи різні культурні орієнтації щодо ідентичності, уявлення про історичну пам'ять народу, різним соціальним групам треба не нав'язувати одне одному власну ідентичність, а створювати нову, консолідуючу ідентичність, яка б стояла понад ідентичностями, які весь час конфліктують. Спільнота стає єдиною нацією, коли вона здатна виробити зближені матриці мислення та поведінки. Такою, на думку О. Донченко, може стати єдина ідеологічна матриця смислів солідарності як фактор формування єдиного соціокультурного простору загальнонаціональної ідентичності й толерантності. Ствердження суспільно-політичного, соціо-психологічного механізму соборного співіснування культурного різноманіття в єдиному просторі можливе лише на імпринтингуванні в соціетальну психіку народу, органічно притаманної його історичній пам'яті об'єднуючих смислів та архетипів. Це насамперед образ Матері-Берегині (України), яка любить усіх, без виключень, «правобережних» і «лівобережних», «колективістів» й «індивідуалістів», об'єднуючи всіх навколо спільних загальнодержавних цінностей і смислів [4, с. 208].

Щодо гарантування безпеки культури актуальною проблемою гармонізації соціокультурної реальності, забезпечення синергії різних кластерів національної пам'яті є подолання розірваності національного буття як у часовому, так і в просторовому його вимірах. Річ у тім, що для свого політичного, соціально-економіч-

ного, мілітарного розвитку українська культура має потребу в колективній пам'яті, колективній моралі, колективних цінностях. Однак в умовах культурного розламу культурного імперіалізму з боку Росії, вітчизняна культура ще не досягла народження критичної маси особистостей, для яких інтереси нації були б понад усе. Підставою для цього є новітні відкриття сучасної антропологічної науки, здійснені Б. Поршневим, Б. Діденком і підтвержені емпіричними даними Центру застосування психологічної типології США і Міжнародного інституту соціоніки. Ці дослідження засвідчили, що в людському суспільстві глибоко співіснують різні психологічні типи людини, між якими наявні певні видові стосунки, які характеризуються тим, що кожний вид є провідником імпринтингованих еволюційно-заданих метапрограм (авторитарної, ліберальної, демократичної, соборної) [6, с. 60].

За антропологічною схемою Б. Поршнева, ціннісно-орієнтаційні диференціації людності в українському соціумі наявні лише в 10 % населення — лише самодостатні соборні особистості здатні мислити глобально, а діяти локально. Саме вони мають імунітет щодо маніпулятивного імпринтингування чужоземних нашому національному організму цінностей. Основна ж частка населення становить дифузний тип, з його схильністю до сугестивного впливу, з дефіцитом засобів психологічного захисту від агресивного впливу представників авторитарно-експансіоніського типу людини, який так чи інакше підпадає під маніпулятивний вплив новітніх політтехнологій [6, с. 60].

Розлом нашого культурного середовища посилюється й тим, що в одному просторі існують одночасно протилежні уявлення щодо культурної пам'яті. Навіть етнічні українці несинхронізовані у своїх релігійних, культурних, політичних, соціально-економічних орієнтаціях. Однак, що найголовніше, у нас є нерозвинений просторово-часовий, духовний континуум («мертвих, живих і ненароджених» за Т. Шевченком). Культурно-історична інерція

має, на жаль, домінуючу національну тяглість у минуле, архаїку. Це і є однією з вагомих причин, коли, за образним висловом Л. Костенко, «всі нації збулись, а ми стоїмо на старті». Як слушно зауважила Л. Стародубцева, «культура, яка перенасичена нікчемною пам'яттю і не здатна віднайти метод позбутися її як непосильної ноші, гине під пресом згадувань, як черепаха, задавлена тягарем свого панцира» [8, с. 669]. Тому помилковою є позиція, яка ґрунтується на тезі, що нинішня криза культурно-національної ідентичності породжена виключно сучасністю. Насправді вона значною мірою є наслідком універсальних кумулятивних феноменів, національних травм, успадкованих з минулого, хворобливим виходом напруги національного несвідомого, дією негативних імпринтів минулих епох.

Для поцінування й перевідкриття України у світі як культурної, техніко-наукової нації необхідні не тільки яскраві історико-культурні, національні бренди на кшталт «Щедрика», який став музичною візитівкою в супермаркетах Європи та світу, але й новітні бренди на кшталт «Нокії», яка стала символом процвітання Фінляндії. У всі часи, а тим паче в сучасному глобалізованому світі, сприйняття будь якої нації визначається через запитально-стверджувальне «що нового вона дає світові?».

Десинхронізація національної пам'яті, її різних кластерів, розірваність часово-просторового континуума національної культури породжує фрустрацію, розлад соціальної психіки народу, що гостро ставить питання соціальної психотерапії, соціального психоаналізу з метою гармонізації колективного несвідомого нації, синхронізації її історичної пам'яті з інформаційно-комунікативними процесами глобалізованого світу. На думку більшості соціетальних психологів та культурологів, базовим для соціального психоаналізу є архетиповий метод. Методологічним принципом його ефективного застосування є відомий постулат культурно-часової синхронії автора інтегральної його Шрі Арубіндо. Згідно з його поглядами на гармонізацію культурної пам'яті, кожен

підйом національної свідомості в цивілізаційне майбутнє має пропорційно дорівнювати сходженню в глибини історичної пам'яті народу, черпанню з її аналізів того, що має смисложиттєве значення для його майбутнього.

Пошук форм реалізації вказаного основоположного принципу синхронізації культурно-історичної пам'яті субетносів народу, з його новітнім цивілізаційним досвідом, дозволяє досягнути, як стверджував С. Кримський, «третьої правди» [5, с. 231]. Саме на її основі долається дихотомія між минулим і майбутнім, між різними кластерами й інтерпретаціями національної пам'яті, стверджується єдиний образ національного буття. У конкретно історичному вимірі сутність «третьої правди» полягає в тому, що соціально хворий на ксенофобію соціум, індивід, з огляду на амбівалентність його духовно-архетипної природи, містить у своїй психіці можливості спонтанної ремісії виходу на нестандартні компромісні рішення.

Як свідчить історичний досвід, лише взаємна проєкція, взаємна мотивація до порозуміння (покаяння, взаємосповідь, взаємовибачення, емпатія, порозуміння) можуть створити унікальну ситуацію соціотерапії, соціокорекції, подолання негативних імпринтів. Саме на основі пошуку «третьої правди» відкривається можливість примирення, здавалося б, непримиренних між собою воїнів УПА і радянської армії в часи Другої світової війни. Історична пам'ять засвідчила унікальний приклад такого примирення, маємо на увазі ініційована Ф. Франко ідея поховання останків демократів і фалангістів у спільній «братській могилі». Символом їхнього посмертного примирення постав спільний надмогильний хрест.

У світлі викладеного ми можемо з оптимізмом шукати ефективних форм соціокультурної терапії, психореабілітації учасників конфлікту на Сході України, досягнення бажаного порозуміння й примирення зі співвітчизниками, котрі стали жертвою російської імперської пропаганди, анігеляції ксенофобських етнонаціональних імпринтів.

Психотерапевтичним духовним прикриттям людини кожного етносу виступає національна культура, яка імпрентингується через рідну мову. Рідна мова, на думку М. Хайдегера, — це «схованка, дім буття для людина». Рідна мова — це загальнонаціональний імпринтинг, культурна пам'ять етносу, яка володіє властивостями її збереження, накопичення, відтворення, трансляції, підтримання культурної ідентичності.

Тільки спілкуючись та отримуючи освіту рідною мовою, люди у змозі вийти у світ рідної культури, світогляду народу, його мовної картини світу, його історичної пам'яті. Погляд на те, що люди бачать світ по-різному, через призму рідної мови, лежить в основі теорії лінгвістичної відносності Едварда Сепіра і Бенджаміна Лі Уорфа. Стверджуючи ідею культурозберігаючої, культуротворчої функції рідної мови, українська лінгвістка Н. Дзюбишина-Мельник зауважила: «Рідна мова — це мова культури, в контексті якої виховується дитина (людина). Є рідна культура — є рідна мова, нема рідної культури — нема рідної мови, але є мова спілкування» [2, с. 157].

Нав'язувана російською пропагандою ідея двомовності, зокрема через відверті чи приховано-орієнтовані на Росію вітчизняні мас-медіа, «тарапунькізація» нашого медіа-простору є не тільки семантичним спустошенням, лінгвістично нерелевантним і політично шкідливим, але й завдають шкоди духовному здоров'ю нації,

культивують і підсилюють розколотість національного «я» нашого народу [7, с. 236].

Закодована в рідній мові інформація, нагромаджена нашими предками, слугує екзотеричним ключем для розкриття всього різноманіття явних і прихованих смислів національної культурної спадщини. Рідне слово, мова, через свою багатозначність, метафоричність, спрямовані в майбутнє, здатні через герменевтичне прочитання наповнюватися новим екзистенційним смислом, транслювати інтелектуальні здобутки минулих поколінь, зокрема, через емпатію, інтуїцію, провидіння, передбачення і, у підсумку, через наукові, духовно-практичні форми пізнання та досягнення світу.

Визнання імпринтингу як механізму кодування, збереження та трансляції національно-культурної пам'яті має різновекторне практичне значення, доцільно спрямовуючи етнонаціональні культурологічні дослідження на вивчення глибинних прихованих механізмів, становлення соціокультурної реальності в Україні, з урахуванням її регіональних субкультурних особливостей. Відповідно, необхідний багатовекторний пошук інновацій щодо конструктивного застосування імпринтингу у формуванні нової модерної національної ідентичності, гармонізації різних кластерів національно-культурної пам'яті як у національному, так і в загальноцивілізаційному масштабі.

Джерела та література

1. Берснев П. Лабиринты ума. Санкт-Петербург : Амфора, 2008. 462 с.
2. Дзюбишина-Мельник Н. Поняття «рідна мова» в контексті сучасних реалій [Текст]. *П'ятий міжнародний з'їзд українців. Доповіді та повідомлення*. Чернівці, 2002. С. 155–158.
3. Донченко Е. А. Социетальная психика. Киев : Наукова думка, 1994. 208 с.
4. Донченко Е. А. Фрактальная психология. До глубинные основания индивидуальной и социетальной жизни. Киев : Знання, 2005. 326 с.
5. Кримський С. Б. Запити філософських смислів. Київ : ПАРАПАН, 2003. 240 с.
6. Панкин С. Ф. Религиозная антропология : конспект лекций. Москва : Флинта, 2006. 200 с.
7. Радевич-Винницький Я. Україна: від мови до нації. Дрогобич : Відродження, 1997. 239 с.
8. Стародубцева Л. В. Мнемозина и Лета. Память и забвение в истории культуры : монография. Харьков : ХГАК, 2003. 696 с.
9. Уилсон Р. А. Психология эволюции. Киев, 1998. 304 с.

References

1. Bersnev P. (2008) *Labirinty uma* [Mind's Labyrinths]. Saint Petersburg: Amfora, 462 pp.
2. Dziubyshyna-Melnyk N. (2002) Poniatta «ridna mova» v konteksti suchasnykh realiy [A Natural Language Conception in Context of Modern Realities]. *Pyaty mizhnarodnyi zyzd ukrayintiv. Dopovid ta povidomlennia* [Fifth International Congress of Ukrainians. Lectures and Messages]. Chernivtsi, pp. 155–158.
3. Donchenko Ye. (1994) *Sotsiyetalnaya psihika* [Societal Psychic Setup]. Kiev: Naukova dumka, 208 pp.
4. Donchenko Ye. (2005) *Fraktalnaya psihologiya. Doglubinnyye osnovaniya individualnoy i sotsiyetalnoy zhyzni* [Fractal Psychic Setup. Innermost Principles of Individual and Societal Activities]. Kiev: Znannia, 326 pp.
5. Krymskyi S. (2003) *Zapyty filosofskykh smysliv* [Requirements for Philosophical Senses]. Kyiv: PARAPAN, 240 pp.
6. Pankin S. (2006) *Religioznaya antropologiya: Konspekt lektsyy* [Religious Anthropology: A Conspectus of Lectures]. Moscow: Flinta, 200 pp.
7. Radevych-Vynnytskyi Ya. (1997) *Ukrayina: vid movy do natsiyi* [Ukraine: From Language to Nation]. Drohobych: Vidrozhennia, 239 pp.
8. Starodubtseva L. (2003) *Mnemozina i Leta. Pamiat i zabvennye v istorii kultury: monografiya* [Mnemosyne and Lethe. Memory and Oblivion in History of Culture; A Monograph]. Kharkov: KhGAK, 696 pp.
9. Wilson R. A. (1998) *Psihologiya evolutsiyi* [Psychology of Evolution]. Kiev, 304 pp.

Summary

Imprinting is qualified as a complex paradoxical virtue not to forget, that is, to impress forever all the influences of the outer world, and at the same time — as a property to forget or engrave information.

The imprinting phenomenon has been described for the first time by J. Heinroth and K. Lorenz (imprinting is literally from the English *imprint* — to leave a trace, fix, memorize).

Imprinting, as a practically unperceived impression, lays moments of so-called imprinting sensitiveness, first of all — on the early development stages of the personality or society. That is to say, imprinting occurs in the specific time periods and it is limited in time.

Recognition and use of imprinting as a mechanism of social memory should find a versatile, practical reflection in the national and patriotic upbringing of the younger generation (first of all in the preschool education), counter-propaganda, legal practice.

People are able to comprehend the area of the native culture, the people world outlook, its linguistic picture of the world, its historical memory only associating and getting education in their native language. The view that people see the world differently, through the prism of their native language, lies at the heart of the linguistic relativity theory by Edward Sapir and Benjamin Lee Whorf. Affirming the idea of cultural and preserving, cultural and creating functions of the native language, Ukrainian linguist N. Dziubyshyna-Melnyk has noticed: *The mother tongue is a language of culture, in which context a child (a person) is brought up. If there is a native culture — there will be a native language, if the native culture is absent — there is no native language, but there is a language of communication.*

The imprinting recognition as a mechanism for coding, preservation and translation of national and cultural memory has a multi-vector practical meaning. It directs reasonably the ethnic and national culturological investigations to study deep covert mechanisms, the formation of social and cultural reality in Ukraine, taking into account its regional subcultural peculiarities.

Keywords: phenomenon, imprinting, identity, culture of safety.